Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

No. 13 — Acceptance for Mailing at ... Stage provided for in Section 1108, Act of Octob... norized June 27, 1918 — New York 1, N. Y., Kovo-March 29, 1963 — Entered as Second Class Matter November 28, 1919, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879 — 54 METAI

N. Y. Public Library
Div. S
Grand Central Station
P. O. Box 2221
New York 17, N. Y.

Vajaus Eigoje Aplankykim Kiekvienus Lietuvių Namus

KURIAMA UŽTVARA PRIEŠ KOMUNIZMĄ

SAN JOSE KONFERENCIJOJE PRADĖTA TAIKINGA KOVA PRIEŠ KOMUNIZMĄ. TAIP PAT NUTARTA PRIESINTIS JĖGA, JEI KOMUNISTAI MĖGINTŲ GINKLU PAKEISTI VIDURIO AMERIKOS VALSTYBIŲ TVARKĄ. NAUJI ŽYGIAI VIDURIO AMERIKOJE.

V. TVIRBUTAS

Nemažos svarbos tenka skirti Amerikos vyriausybės žygiui, kurį ji atliko, teisingiau, pradėjo, Vidurio arba Centrinėje Amerikoje. Kaip žinome, kovo 18-20 dienomis JAV prez. J. Kennedy dalyvavo Vidurio Amerikos respublikos konferencijose Costa Rico sostinėje, San Jose.

Nors šios konferencijos nutarimai neskelbiami, bet visai suprantama, kuriuo tikslu ji buvo sukviesta. Jos sukvietimas yra viena tų taikingų pastangų, kuriomis siekiama užkirsti kelią plėstis komunizmui iš Kubos vakarų pusrutulyje. Tiesa, sovietai iš Kubos išveža savo karius, tačiau Kuba yra paversta komunizmo baze ir jos pavojus pirmoje eilėje gresia Lotynų Amerikai. **Todėl tų kraštų susirupinimas yra visai pagrįstas.**

Dar praėjusį rudenį, kai Amerika Kubos blokada privertė iš ten sovietus išvežti raketas ir kitus puolamuosius ginklus, Kruščiovas visai nedviprasmiškai pareiškė kad savo padaryta nuolaida išgelbėjęs komunizmą Pietų Amerikoje. Tolimesnis Kastro laikymasis, jo pareiškimai ir Amerikos puolimai lyg paryškino Kruščiovo žodžius, kad Kuba yra paverčiama komunizmo tvirtove Lotynų Amerikai.

Buvo laukiamas, kurių žygių imsis Amerika didėjančiam pavojui sulaikyti. Plačiai kalbėta ir siulyta pavartoti prieš Kubą ginklus, bet Amerika nuo tokios priemonės atsisakė. Tačiau ji nepasitraukė iš kovos ir dabar jau ryškėja, kad jos priemonės yra taikingos, bet nepripuolamos, o apgalvotos, laiko ir politinių sąlygų padiktuotos.

Kels gyventojų gerovę

San Jose konferencijoj, kur buvo atstovaujamos Vidurio Amerikos šešių valstybių — Costa Rico, Guatemala, Nicaragua, Honduras ir Savadore taip pat ir JAV, kaip tik pasirinkta kovai prieš komunizmą taikingas kelias. Pripažinta, kad tų šalių gyventojų ekonominis skurdas sudaro sąlygas komunizmui plėstis.

Nors tose valstybėse gyvena apie 14 milijonų žmonių, bet jų prieauglis yra nemažas: 3½%, o pačioje Costa Rico net 5% per metus. Pigią darbo jėgą išnaudoja didelių plotų žemvaldžiai. Vidutinis darbininko uždarbis per metus yra tik $231.00. Todėl gyventojų medžiaginė padėtis yra bloga ir, norint juos apsaugoti nuo komunizmo, reikia pašalinti pačią didžiausią komunizmo priežastį — šalies skurdą.

Iš dalyvavusių konferencijoje ukinių ekspertų matyti, kad svarstyta tų valstybių gyventojų gerovės pakėlimas. Kalbama apie tų valstybių ukinių ir prekybinių santykių plėtimą, galvojama apie bendrosios rinkos sudarymą, Europos Common Market pavyzdžiu. Tačiau pirmoje eilėje ukinę pagalbą, kol tie kraštai atsistos ant savo nuosavų kojų, teks suteikti JAV. Prezid. Kennedy tokią paramą jau pažadėjo, bet kartu pareiškė, kad Amerika padės tiems kraštams, kurie patys kovos su skurdu ir gelbės save. Atrodo, kad ši ekonominė parama Vidurio Amerikos valstybėms greitai bus suteikta, nes po šios konferencijos amerikiečių spauda jau skelbia, kad Amerikos ekonominė pagalba teikiama Europos ir Azijos kraštams bus mažinama, vadinasi, ji nukreipiama Pietų Amerikai.

Komunizmui priešinsis ginklu

Netenka galvoti, kad San Jose konferencijoje buvo kalbėtasi vien tik apie ukinę pagalbą. Taip pat ten aptarta pasipriešinimas komunizmui ginklu tuo atveju, jei jėga butų mėginama nuversti bet kurio krašto vyriausybę. Tada pagalbą suteiktų ir Amerika.

Ginkluoti neramumai Lotynų Amerikos valstybėse rodo, kad toks pavojus yra. Užtenka tik paminėti įvykius Venezueloje, kur komunistai grobia laivus, sprogdina viešbučius, atlieka sabotažo veiksmus naftos pramonėje, pradeda partizanines kovas sostinės gatvėse ir krašte. Šie komunistų veiksmai Kastro yra ne tik sveikinami, bet kartu kurstomi, žadant savo ginkluotą paramą. Todėl Kennedy pareiškimas San Jose konferencijoje, jog reikia sudaryti aplink Kubą sieną, kitaip sakant, izoliuoti komunistinę Maskvos įkurtą bazę, visai suprantamas.

San Jose konferencijos vaisiai pasirodys vėliau. Bet ja pradėta ryžtinga kova prieš Kubą. Konferenciją tenka laikyti tos kovos pirmąja faze, be abejo, kad šioji kova bus plečiama, įjungiant į ją ir kitas Pietų Amerikos valstybes.

RANKDARBIŲ PARODA WASHINGTONE

Kovo 10-24 d. Prekybos Departamente veikė "WORLD CRAFT EXHIBIT". Parodoje dalyvavo 42 valstybės. Iš už geležinės uždangos kraštų dalyvavo Bulgarija, Lenkija, Vengrija, Jugoslavija.

Iš Pabaltijo valstybių tedalyvavo tik Lietuva.

KVIEČIAMA RAŠYTI LAIŠKUS JUNGTINĖM TAUTOM LIETUVOS REIKALU

Jungt. Tautos jau kelinti metai kaip svarsto kolonializmo klausimus ir laisvo apsisprendimo teisių suteikimą tautoms, kurios stetimųjų yra valdomos. Tuo tikslu buvo sudarytas ir veikia taip vadinamas Special Committee on the Situation with Regard to the Implementation of the Declaration on the Granting of Independence to Colonial Countries and Peoples. Šis komitetas trumpai vadinamas Specia Committee of 24, nes iš tiek narių jis susideda.

Pagal gautas žinias yra numatoma, kad 24 Komitetas, kai baigs svarstyti senųjų kolonialinių kraštų laisvės suteikimo reikalus, imsis svarstyti kolonializmo klausimą Europoje. Yra tačiau reikalinga veikti, kad Komitetas tai padarytų.

Šalia kitų, vienas iš plačiai praktikuojamų tokios veiklos ir spaudimo budų yra laiškų ir prašymų siuntimas vadovaujantiems asmenims, šiuo atveju minimo Komiteto ir jo peticijų pakomisio pirmininkams.

Pirmon galvon reiktų, kad musų visuomenės iškilesnieji asmenys tai padarytų. Tačiau tolygiai svarbu, kad tų raštų suplauktų į UN daug.

Kreipiamės todėl į jus, prašydami paraginti savo narius ir artimuosius bei šiaip veikėjus pasiųsti prašymus šiuo reikalu:

H. E. Ambasador Sori Coulibaly, Chairman,
Special Committee of 24,
United Nations,
New York 17, N. Y.

Hon. M. Mahmoud Mestiri, Chairman, Subcommittee on Petitions,
Special Committee of 24,
United Nations,
New York 17, N. Y.

Raštai galima siųsti anglų, prancuzų ir ispanų kalbomis. Raštai neturi buti ilgi. Kaip juos surašyti ir kas tuo reikalu jau padaryta, rasite išdėstytą čia jungiamame Pavergtųjų Europos Tautų Seimo memorandumą.

Nurodyto turinio prašymus yra pažadėjusios siųsti visų pavergtųjų tautų organizacijos ir veikėjai. Musų kovoje už Lietuvos laisvę yra tolygiai svarbu, kad musų organizacijos, veikėjai ir paskiri asmenys bei jų draugai taip pat pasiųstų galimai daugiau tokių raštų.

Malonėkite tad musų tautos laisvės labui suorganizuoti šių raštų rašymo nurodytiems asmenims platų vajų ir mus painformuoti, kiek iš tikrųjų jų buvo pasiųsta.

Liet. Laisvės Komitetas

PER METUS GYVENTOJUI VOS 20 KIAUŠINIŲ

Kovo 6 d. Vilniuje įvykusiame respublikiniame pasitarime paukštininkystės vystymo klausimais, Vilniaus radijo (kovo 7 d.) teigimu, Lietuvos ukiai gerokai atsilieka nuo septynmečio užplanuotų skaičių vystant paukštininkystę. Esą, pračjusiais metais vienam Lietuvos gyventojui buvę surinkta vos po 20 kiaušinių ir pagaminta tik po 1 kg paukštienos.

Pasitarime kalbą pasakė M. Šumauskas, R. Songaila, M. Grigaliunas ir kt. Pagal pasitarime padarytus pranešimus, paukščių skaičius, kiaušinių surinkimas ir paukštienos gamyba kasmet auga, bet dar yra daug trukumų: kai kuriuose kolchozuose krenta vienadieniai viščiukai, valstybei pristatoma daug blogai įmitusių paukščių, truksta paukštydžių ir pan.

M. Šumauskas pasakojo: Lietuvoje daugiau kaip 20 rajonų buvo pradėti statyti tarp kolchoziniai paukštynai ir ... su įvairiais trukumais (nebutini pastatai, neteisingai išdėstyti ir pan.). (E)

BIRŽAI BE SKALBYKLOS

Biržuose šiuo metu, anot "Tiesos" (32 nr.) jau esama daugiau kaip 10,000 gyventojų. Giriamasi, kad pernai biržiečiai sulaukę dujų viryklų ir dabar dujų balionais naudojasi daugiau kaip 130 šeimų; džiaugiamasi, kad Biržuose bus įmanoma naudotis siuvykla... kreditan. O iš kitos pusės, pasirodo, Biržuose tėra viena pirtis ir toji pati apleista.

Sunkoka, girdi, ir miesto moterims, nes mieste nėra skalbyklos. Jei sutepei drabužį, tai, esą, turi eiti pas vad. privatininką. Nėra Biržuose ir chem. valyklos. Skundžiamasi ir batsiuvių, laikrodininkų, mechanikų darbu.

Kiek lietuvių mokosi Maskvoje?

Ryšium su Lietuvoje minėta moters diena (kovo 8 d.) spaudoje, per radiją kelti moterų nuopelnai, aiškinta, kad jų gyvenimas geresnis kaip vad. kapitalistiniuose kraštuose. Kovo 8 d. Vilniaus radijo pasikalbėjime su lietuvaitėmis studentėmis, studijuojančiomis Maskvos universitete, paaiškėjo, kad šiuo metu ten iš viso mokosi apie 120 lietuvių, jų tarpe pusė merginų. Tie studentai turi savo klubą, pavadintą "Baltika". Ta proga, žinoma, skelbta, kad mokslas Sovietijoj esąs lengvai prieinamas, tuo tarpu Vakaruose siekiant baigti aukštuosius mokslus, esančios reikalingos didelės pinigų sumos. Sovietijoj, giriamasi, gaunama stipendijos (jos gaunamos ir Vakarų universitetuosė), bet nepasakoma, kad jų vargiai pakanka studentams pragyventi). (E)

Daug biurokratų kolchozuose

Lietuvos spaudoje kartais pasirodo nusiskundimai, esą, perdaug kolchozuose įvairių biurokratų, jie neturi darbo. Feljetone apie "etatinius veltėdžius" ("Tiesoje" 28 nr.) paskelbta, kiek budingų duomenų.

Štai, Kauno raj. kolchozo "Pirmyn" vadovaujančiam personalui buvę išmokėta po 5 tukst. rb., o kolchozininkai... tegavę vieną tukstantį. Rokiškio raj. "Pergalės" kolchoze tam personalui išmokėta 6,628 rb., o kolchozininkams - gamybininkams — vos 6,340 rb. Kai kuriuose sovchozuose 6 darbininkams tenka po vieną administracijos tarnautoją.

Pasirodo, kolchozuose labiausiai pamėgtas pavaduotojo etatas. Kolchozų pirmininkai sau pavaduotojų, teigia partijos organas, prisigalvoja ir laukininkystei, gyvulininkystei, statyboms ir mechanizavimui. Kai kur, pav. ir brigadininkai sėdi be darbo, nes jų darbą atlieka... pavaduotojai. Ar verta dirbti, klausiama, kai ir taip mokamas atlyginimas?

Sovietinių kraštų parama maža

Nors Vakarai su Rytais lenktyniauja, norėdami pasiekti neišsivysčiusių kraštų simpatijas, tačiau ukio srityje žymus ryškus Vakarų pranašumas. Pagal Fed. Vokietijoj, Hamburge, paskelbtus duomenis, Vakarų kraštų ukinė parama 48 kartus praneša Rytų bloko teikiamą paramą.

Kai 1956 - 1960 m. laikotarpy Vakarų pramoniniai kraštai buvo suteikę valstybinės ar privačios paramos iš viso 36 bil. dol. sumai, tai Rytų bloko kraštų parama siekusi vos 745 mil. dol. Tik Fed. Vokietija per tuos penkeris metus tos paramos suteikė beveik tris bil. dol., taigi, keturis kartus daugiau, negu Sov. Sąj. ir jos satelitų parama.

Nuo 1961 m. sovietai nesugebėjo laikytis pasižadėjimų. 1962 m. Sov. Sąj. mažai išsivysčiusiems kraštams nepažadėjo jokių naujų kreditų. Tik šiais metais pranešta, kad Comecon kraštai esą numatę 30 mil. dol. naujų kreditų penkiems Azijos, Afrikos kraštams.

Pagal surinktus duomenis, iš 66 mažai išsivysčiusių kraštų Azijoj ir Afrikoj, Rytų bloko paramą tėra gavę 13 kraštų, o iš 20 Pietų Amerikos respublikų tokią paramą tegavo vos du kraštai.

KAIP JIEŠKOTI IR KAIP RASTI NAUJUS NARIUS

PLANINGAI VEIKDAMI IR ARČIAU MUSŲ VISUOMENĘ SUPRASDAMI, MES GALIM ŽYMIAI PADIDINTI SLA

Naujosios Aušros vajus iš visų musų veikėjų reikalauja pirmiausia nemažo pasiryžimo. Vienų gerų norų praktiniame darbe tačiau dar nepakanka. Turėkime galvoje, kad plačiaji musų lietuviška visuomenė šiuo metu yra pasiskirsčiusi tam tikrais sluoksniais, kurie gyvena savitu gyvenimu.

Šiuo syk norisi atkreipti Susivienijimo veikėjų dėmesį į didelį ir galbut reikšmingiausį ne tik jaunų, bet jau pagyvenusių lietuvių sluoksnį, į tuos, **kurie šioje šalyje gimė, augo, mokslinosi ir sutapo su šios šalies gyvenimu.** Gal but jie daug kuo skiriasi nuo ateivių iš senosios tėvynės. Bet jie yra lietuvių kilmės, jų daugumas jautriai atsiliepia į visus lietuviškus reikalus ir mielai dalyvauja arba dalyvautų tam tikromis sąlygomis musų bendrame veikime ir ypatingai musų Susivienijimo darbuose.

JIE LINKĘ EITI SAVO TĖVŲ PĖDOMIS

Didžioji dauguma čia gimusių pilnu pagrindu didžiuojasi savoo tėvais ir jų nuveiktais darbais. **Jie mielai prisidės ir prie Susivienijimo,** jeigu tik musų vekėjai mokės ir sugebės tinkamai prie jų prieiti. Argi, pasiliks abejingas čia gimęs lietuvis bei lietuvė, kurių **tėvai savo gyvenimo gražiausius metus paskyrė Susivienijimui.** Daugelyje lietuviškų šeimų tebėra gyvos gražios Susivienijimo tradicijos, nes čia gimusieji iš pat mažų dienų girdėjo namie kalbas apie Susivienijimą ir jo reikalus. Jie žino, kaip daug rupesčio jų tėvams sudarydavo musų organizacijos gerbuvis. **Čia yra tukstančių tukstančiai mums palankių asmenų,** kuriuos mes galime ir turime įjungti į savo eiles.

TIKRA NAUDA IR PATRIOTINIAI JAUSMAI PASKATINS ČIA GIMUSIUS BUTI SLA NARIAIS

Šie lietuvių kilmės žmonės nuolat domisi visu kuo, kas liečia Lietuvą ir lietuviškus darbus. Betgi reikia rasti su jais bendrą kalbą, reikia sustiprinti jų tautinius jausmus, kad jie nesitenkintų tik tais sentimentais, kurie yra gyvi jų šeimose ir pasisavinti iš tėvų ir senelių. Jeigu mes norime praktiškų rezultatų, mes privalėtume visur, kur tik galima, **surasti iš jų pačių tarpo veikėjus ir organizatorius,** kurie mokės tarti reikalingą žodį ir kurie bus suprasti. Šie tukstančiai gerų lietuvių laukia musų, kad mes jiems pagelbėtume įsijungti į lietuvių patriotų organizacijos — musų Susivienijimo veikimą, kuvių patriotų organizacos — musų Susivienijimo veikimą, kuris jiems patiems bus naudingas ir mielas.

P. Tr.

Vokiečiai nepatenkinti lietuvių nusistatymu dėl Klaipėdos

Ryšium su Klaipėdos krašto atgavimo 40 m. sukaktimi ir su JAV įvykusiais minėjimais, spaudos pasisakymais, reagavo Klaipėdos kr. vokiečių dvisavaitinis organas Fed. Vokietijoje, "Memeler Dampfboot" (4 nr.). Laikraštis pasisakė, kad tiek jis, tiek Rytprusių b. gyventojų savaitraštis "Ostpreussenblatt" santuriai paminėję tą sukaktį. Tačiau, esą, visgi kitokie balsai girdimi iš lietuvių išeivių.

Tolian klaipėdiškių laikraštis, atydžiai sekąs JAV lietuvių spauda, pacitavo Klaipėdos sukilimo veikėjų J. Budrio ir E. Simonaičio teiginius, ėenraščio "Naujienų" pasisakymus, paskelbtą spaudoje klaipėdiškių atsišaukimą, pagaliau, VLIKo sausio 15 dienai skirtą žodį. Jei, pasak "Memeler Dampfboot", kas manytų, kad jau šiandien nebesą ginčytinų klausimų, tai visi tie pasisakymai, spaudos balsai įrodą priešingai. Girdi, lietuvių laikysena Klaipėdos krašto atžvilgiu esanti ryžtingesnė, negu manę patys vokiečiai - klaipėdiečiai.

Klaipėdiečiai vokiečiai pabrėžė, kad Rytprusių gyventojų, lietuvių ir klaipėdiečių padėtis dabar esanti tokia pati, jų kraštai sovietų pavergti ir kad teritorialiniam ginčam tektų naudoti apsisprendimo teisę.

EGZAMINUOJA PABALTIJO ŽURNALISTUS

Kovo mėn. pradžioje įvykusioje visasąjungimo žurnalistikos ir foto reportažo lektoriumo egzaminų sesijoje dalyvavo žurnalistai, spaudos bendradarbiai iš Pabaltijo paverg tųjų respublikų, Baltarusijos, Kaliningrado srities. Šesijos seminarams vadovavo, klausytojus konsultavo bei egzaminavo Maskvos Lomonosovo vardo universiteto docentai, "Izvestijų" dienraščio skyr. vedėjas, žurnalo "Ogonok" korespondentas, centrinių žurnalistų namų darbuotojai ir kt. (E)

PAVASARIS NEW YORKE

Šios savaitės pradžioj New Yorke pajusta tikras pavasariškas oras. Pirmadienį temperatura pasiekė net 76 laipsnius šilumos. Daugelis praeivių gatvėse vaikščioja jau pavasariškuose aprėdaluose.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly

Published Every Friday

By the Lithuanian Alliance of America

BERTHA PIVARONAS
MANAGER
ANTANAS SODAITIS
EDITOR

Yearly Subscription Rates:

In the United States ------- $4.00
In Foreign Countries ------ $5.00

307 West 30th Street
New York 1, N. Y.

Tel. Lackawanna 4-5529

SLA kuopų pranešimai ir skubūs raštai redakcijai reikia siųsti nevėliau, kaip prieš savaitę, laikraščio numeriui išeinant.

Keičiant adresą, butina pranešti senesnį adresą ir nurodyti naujo adreso pašto zonos numerį.

NAUJA IR GRAŽI PRADŽIA

Jau penkiasdešimt ketvirtieji metai, kai SLA laikraštis Tėvynė lanko skaitytojus, palaikydama lietuvišką žodį, meilę savo tautai ir kraštui bei skleisdama broliškumą savo narių tarpe.

Spausdinto žodžio tikslai yra gražūs ir kilnūs. Šiais laikais tiek Tėvynės, tiek kito lietuviško laikraščio, uždaviniai yra dar daugiau platesni. Spaudai tenka stiprinti ir palaikyti visuomenėje Lietuvos laisvinimo kovą, rupintis lietuvybės išlaikymu, buti švietėja, kulturinių darbų palaikytoja ir skatinti pačią visuomenę didesniems darbams ir veiklai. Todėl turime stengtis, kad lietuviškas laikraštis pasiektų kiekvienus namus, visas šeimas ir atskirus asmenis.

Tenka džiaugtis, kad Tėvynė pasiekia tukstančius lietuvių, išsisklaidžiusius po plačią Ameriką ir kitas šalis. Tačiau to nepakanka. Tėvynę gauna daugiausiai tik Susivienijimo nariai, o kitų lietuvių ji nepasiekia. Todėl kyla reikalas pasvarstyti, kaip galėtumėm musų visuomenėje plačiau paskleisti SLA laikraštį Tėvynę.

Malonu pažymėti, kad tuo reikalu į pagalbą pradeda ateiti kaikurios SLA kuopos ir atskiri veikėjai. Tikrai gražų pavyzdį parodė A. Sukauskas, SLA centrinis organizatorius Detroit, Mich. Jis susitarė su P. Petrulioniu, kuris pažadėjo tam tikromis sąlygomis laikraštį Tėvynę pardavinėti savo krautuvėje. Čia galės kiekvienas lietuvis laikraštį įsigyti.

Centr. organizatoriaus A. Sukausko padaryta gera pradžia turėtų paskatinti ir kitų, ypač didesnių vietovių SLA kuopas ir veikėjus pasirupinti musų organo paskleidimu. Juk daugely vietų veikia knygynai, spaudos kioskai, kur greta kitų laikraščių gali buti vieta ir Tėvynei.

Kalbant apie Tėvynės platinimą, nereikia pamiršti nei metinių prenumeratorių. Tuo budu daugiau įsigytumėm pastovių skaitytojų.

Tėvynė, pasiekdama didesnius lietuvių sluoksnius, galės plačiau paskleisti musų organizacijos idejas, jos siekimus ir prisidės prie didesnio Susivienijimo populiarinimo. Galime tikėtis, kad tuomet ir vajaus darbas atneš didesnius vaisius ir musų organizacija galės apjungti daugiau lietuvių patriotiniams darbams atlikti. Todėl jauskime reikalą ir raskime budus, kaip daugiau paskleisti SLA laikraštį Tėvynę visose lietuvių gyvenamose vietovėse.

A. Sd.

NEW BRITAIN JAUNOJI KARTA PRADEDA ATBUSTI

Musų lietuvių jaunoji karta pradeda atbusti ir suprasti organizacijų reikšmę. Kovo 11 d. Liet. Apšv. klubo susirinkime tikrai nustebino Juozas Miežlaiskis patelkdamas 7 pareiškimus įstoti į Apšv. piliečių klubą, visi jaunuoliai, nuo 26 iki 30 metų amž. Tai yra sveikintinas dalykas, kad susilaukiame naujo kraujo į savo organizacijas. Yra pasižadėjusių apie 30 kandidatų įsirašyti į klubą. Senesnioji karta laukiame tokių narių su naujomis jėgomis.

Neabejoju, kad tas atbudęs jaunimas supras ir kitų organizacijų svarbą ir prisidės prie draugijų ugdymo. Ypatingai patartina jaunimui kreipti dėmesį į Susivienijimą Lietuvių Amerikoje. Dabar yra palankios sąlygos įsirašyti į SLA, nes yra prasidėjęs naujas vajus.

Mažai yra rašoma apie New Britaino lietuvišką judėjimą, tarytum kad visas New Britain butų išmiręs. Tuo tarpu tas judėjimas gana gyvas.

Visų musų draugijų centru yra lietuvių tautiškas namas. Čia yra išsinuomavęs patalpas Varpo Dramatiškas klubas. Jis laiko barą ir puikiai verčiasi. Narių turi apie 700. Priklauso netik lietuviai, bet ir kitataučiai. Klubo nedidelėj svetainiukėj prie stalų gali susėsti apie 200 asmenų. Tame kambaryje buna veik visų vietos lietuviškų draugijų susirinkimai. Daugelis tuo kambariu naudojasi nemokamai, užtai priklauso Varpo klubui didelė padėka.

Liet. Apšv. Pil. klubas turi savo eilėse turbut 183 narius. Iždė turi daugiau $7,000.00. Viskas ko pageidaujama, tai naujų ir jaunesnių narių. Pradžia jau padaryta, nes yra pasiryžusių jaunuolių. Maloniai lauksime daugiau.

SLA 34 kuopa turi 53 narius. Yra vilties, kad tas jaunimas, kuris pradėjo rašytis į Apšv. Pil. klubą, supras reikalą įstoti ir į SLA. Ypatingai dabar, kad pradėtas Naujosios Ašros vajus, visiems patartina pasinaudoti gera proga. Visiems žinoma, kad Susivienijimas ne tik apdraudos, bet ir visuomeniškų darbų stipriausia organizacija lietuvių tarpe.

Gyvuoja ir šv. Andriejaus pašalpinė draugija. Nariais nėra turtinga, bet iždas esąs pusėtinai stiprus. Turi daugiausia šėrų Tautiškam Lietuvių name.

Bendras Draugijų Saryšis. Jį sudaro vietos organizacijos. Jos tikslas — užlaikyti namą ir tvarkyti reikalus. Svetainė ir visa jos įstaiga gražiai įrengta. Vieta išnuomojama parengimams, vestuvėms ir kt.

ALT skyrius susideda iš vietinių draugijų atstovų. Jis rupinasi Lietuvos laisvinimo reikalais. Kasmet surengia Vasario 16 minėjimus Susirinkimai buna kas mėnuo.

New Britain Liet. Auksinio Jubilejaus Vyrų ir Moterų klubas gyvuoja trečias metas. Klubo tikslas lankyti sergančius narius, suteikiant moralę pagalbą. Ištikus mirčiai, rupinasi padėti šeimai.

Senelių klubas kas savaitę penktadienio popiečiais susirenka Varpo Dram. klubo patalpose nuo 1 ligi 5 val. po pietų.

Pranas Naunčikas

Šeimos Išlaidos ir Biudžetas

Dauguma amerikiečių randa butina ar patartina daryti biudžeto planus, kad juo galėtų vadovautis darydami išlaidas, bet labai mažas jų skaičius laikosi to biudžeto. Šeimos galvos galbut perdaug nesirupina laikytis nustatyto biudžeto todėl, kad pagal patyrimą daugumoje atvejų šeimos biudžetą praktikoje sunku išlaikyti.

Netikėtų išlaidų visada atsiranda ir jos beveik visada priverčia šeimos galvą, metaforiškai kalbant, mesti biudžetą pro langą. Žinoma, kiekviena šeimos galva sudaro sau tam tikrą biudžetą nuolatinių išlaidų padengimui, kaip pav. nuomą, mokėjimus už namus, už reikalingus kreditan įsigytus daiktus ir t. t. Likusieji uždirbti pinigai paprastai išleidžiami pagal atsiradusį butinumą.

Tokia padėtis susidarė dėl tiesiog neįtikėtino Amerikos ekonomijos išsiplėtimo per paskutinius dešimtmečius. Su produkcija, didesne negu tauta gali sunaudoti, vidutinis amerikietis nesijaučia, kad turi įsikabinęs lakiytis biudžeto. Jam reikia įplaukų biudžeto tik tokiems tikslams, kaip mėnesiniams mokėjimams už jau įsigytus dalykus kreditan.

Tačiau tegu šie faktai neįtuna klaidinantys. Yra dar daug šeimų, kurios daro savo įplaukų biudžetus ir tvirtai jų laikosi, ir tokioms šeimoms patarimai yra lengvai pasiekiami. Daugumoje miestų yra biudžetų patarėjų, kurie profesiniai vadovauja ir kuriems yra mokama už jų patarimus.

Federalinės ir valstybinės valdžios teikia šia prasme patarimų per Apylinkės Namų Patarėją (County Home Adviser) ar Namų Demonstravimo Agentus (Home Demonstration Agents), kuriuos galima rasti žemės ukio srityse. Šalia asmeninės pagalbos, jie leidžia visą seriją leidinių, kurie gali pagelbėti darant šeimos biudžetą. Gal but daugiausia žinoma iš šių leidinių yra brošiura, vadinama "Helping Families Make Spending Plans". Ją leidžia JAV Agrikulturos Departamentas.

Toliau, dauguma moterų žurnalų ar vartotojų leidinių dažnai spausdina patarimus šeimos biudžeto atžvilgiu, kaip padalinti įplaukas tokiu budu, kad jos padengtų kiekvieną pasitaikiusią išlaidą ir jų užtektų taupymui ir nepramatytoms išlaidoms. Tačiau, kaip anksčiau minėjome, dauguma Amerikos šeimų galvų vadovaujasi išlaidose ne šeimos biudžetais, bet pagal butinus šeimos reikalavimus.

A. C.

Washington, D. C.

Washingtono lietuvių burelis, 20 asmenų, tautos šventės proga per Amerikos Lietuvių Tarybą Lietuvos laisvinimo reikalams suaukojo $190.00. Pinigus rinko Balys Paramskas.

R.

Pittsburgh, Pa.

Palaidota Marijona Katkienė

Vasario 14 d. mirė senosios kartos Amerikos lietuvė, Marijona Katkienė, sulaukusi 80 metų amž. Buvo kilusi nuo Jurbarko. Į Ameriką atvyko jaunose dienose. Jos vyras, Jonas Katkus, miręs 1937 m. Pittsburghe, buvo žinomas lietuvių kulturininkas. Čia yra turėjęs nemažą knygyną ir tuo budu apšvietė plačią apylinkę lietuviškomis knygomis, laikraščiais ir kita spauda.

Mirusi Marijona Katkienė giliame liudesy paliko sunų Joną ir dukterį Nellie Evans, SLA. 37 Moterų kuopos pirmininkę, žinomą visuomenės veikėją Pittsburghe. Taip pat paliko ir daugiau giminių, kurių tarpe yra B. Pivaronienė, SLA sekretorė.

Velionė buvo palydėta gausaus burio artimųjų ir palaidota šv. Kazimiero kapinėse.

Tebuna jai lengva svetingos Amerkos žemė.

K.

Bus pagerbtas S. Bakanas

SLA 40 kuopos Card Party parengimas pasisekė neblogai. Nors publikos nedaug atsilankė, bet liko pelno. Už tai reikia padėkoti musų kuopos darbščioms moterims.

Neseniai SLA 3 apskrities valdyba savo posėdy nutarė kviesti pusmetinį suvažiavimą gegužės 12 d. Suvažiavimo metu įvyks banketas. Jame bus pagerbtas veikėjas Stasys Bakanas, SLA 3 apsk. tėvas.

Kiek atsimenu, 1910 m. F. Bagočius buvo pradėjęs organizuoti Pittsburgho apylinkių SLA kuopas į rajoną, bet centro valdyba pasisakė, jog rajono pavadinimo neturime, Taip tas rajonas ir pakriko. Vėliau buvo suorganizuota SLA 3 apskr. Organizavime dalyvavo S. Bakanas, tai buvo bene 1914 m., tikrai neatsimenu.

Reikia pasakyti, kad S. Bakanas nuo pat apskrities suorganizavimo buvo ir yra dabar jos valdyboje. Taigi visai pagrįstai S. Bakaną pavadinau tos apskrities tėvu. Už gražų darbą ir ilgų metų veiklą S. Bakaną pagerbsime atsinančiame bankete.

A. Vainorius

Manchester, Conn.

Suėjo pusė metų kai atsiskyrė iš gyvųjų tarpo musų brangus vyras ir tėvas, Antanas Beretta, buvęs SLA 267 kuopos pirmininkas ir žinomas veikėjas.

Gaila, kad jo melynos akys neregi nei tų radastų, kurias jis sodino ir jų žiedais gėrėjosi. Jis viską mėgo ir mylėjo, kas tik buvo gražaus ir prakilnaus.

Ilsėkis musų brangusis supiltam smėlio kapely. Mylimas musų vyre ir tėveli, mes pasilikę pasiilgstam tavo brangaus veido, tavo švelnaus balso, be tavęs mums tušti namai...

Julija Biretta ir šeima

Chicago, Illinois

Dėmesio buvusios 150 kuopos nariams

SLA 150 kuopa Chicagoje, kaip vienetas, nebeveikia. Jos nariai įjungiami į 322 kuopą, kurios finansų sekretorius yra A. Tveras, 2646 W. 69th St., Chicago, Ill. Tel. RE 7-1941. Taigi, visi buvusieji 150 kuopos ir taip pat veikiančios 322 kuopos nariai, duoklių sumokėjimo reikalais prašome kreiptis į p. Tverą, pastovų šios kuopos finansų sekretorių.

SLA 322 kp. ateinantis susirinkimas įvyks balandžio 19 d., 8 val. vak., Dariaus-Girėno svetainėje, 4416 S. Western Ave. Po susirinkimo draugiškas pobuvis — kavutė.

Visi nariai prašomi atsilankyti.

322 kuopos valdyba

Philadelphia, Pa.

SLA 135 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks Liet. Muz. svetainėje, Tilton St. ir Allegheny Ave., sekmadienį, balandžio 7 d., 2 val. popiet.

Turime narių, kurių duoklės yra gana užvilktos, todėl prašau atvykti į susirinkimą ir išlyginti duokles.

SLA centras atskirais siuntiniais aprupino kuopas Naujosios Ašros vajaus literatura. Šiuos garsinimus susirinkime galėsite gauti.

Gauti naujų narių dirva yra naši, jaunimas vedasi, naujos šeimos kuriasi, tik mums reikia juos matyti asmeniškai. Todėl stokime visi į Naujosios Ašros vajaus darbą.

Z. Jankauskas,
fin. sekret.

Cleveland, Ohio

Teatras - vaidinimas

"Gatvės Vaikas," italo autoriaus D. Niccodemi 3 veiksmų komedija, yra intriguojantis veikalas. Chicagiečiai scenos darbuotojai jį vykusiai suvaidino Clevelande. Vienaskitas kritikas darė pastabas, buk ta komedija netinkanti jaunimui, bet toks priekaištas yra nepagrįstas ir visai klaidingai padarytas.

SLA kuopų — 14 ir 136 — valdybos ir veikėjai kovo 24 d. turėjo pasitarimą 14 kuopos pirmin. Vyt. Braziulio namuose Naujosios Ašros vajaus klausimais. Aptarta priemonės įrašyti į SLA daugiau clevelandiečių, ypač jaunesnio amžiaus lietuvių.

Čiurlionio Ansamblis rengia savo didelį metinį koncertą šeštadienį, balandžio 27 dieną, naujos parapijos salėje. Choro vedėjas A. Mikulskis ruošia su choru tam vakarui naują dainų. Be abejo, Clevelando lietuviai įvertins Ansamblio gražias pastangas ir gausiai atsilankys į tradicinį koncertą.

Rep.

Kuopų Susirinkimai

PHILADELPHIA, PA.

SLA 135 kuopos susirinkimas kviečiamas balandžio 7 d., 2 val. po pietų, Liet. Muzikos svetainėje.

CICERO, ILL.

SLA 301 kp. susirinkimas įvyks balandžio 3 d., 7 val. vak., Liberty salėje, 1401 So. 49th Court.

✚

CHICAO, ILL.

SLA 322 kp. susirinkimas įvyks balandžio 19 d., 8 val. vak., Dariaus - Girėno svetainėje, 4416 S. Western Ave. Į susirinkimą yra kviečiami atsilankyti ir buvę SLA 150 kp. nariai, dabar jau įjungti į 322 kuopą.

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį skyrių veda Sveikatos Komisija: DR. PETRAS ZALATORIS, VINCAS TERCIJONAS, M. D. ir ALBINAS GRIGAITIS, M. D.

SLOGOS REIKIA SAUGOTIS

DR. PETRAS Z. ZALATORIS

Paskutinį dešimtmetį pagaminta labai daug gerų vaistų, tinkančių pavojingoms ligoms gydyti. Tačiau iki šiol mokslininkams dar nepavyko rasti gero vaisto, kuris mus apsaugotų nuo priklios slogos. Rinkoje yra daug įvairių vaistų, bet nėra nei vieno slogai sustabdyti.

Sloga, kurią mes, seni amerikiečiai, vadiname šalčiu, yra vis dėlto biauri liga. Jeigu šią ligą užleisi, duosi jai plačiau išsivystyti, tai gali sulaukti tikros bėdos. Įsistiprinusi sloga gali išsivystyti į plaučių uždegimą, persimesti į gerklę ir paliesti kitas kuno dalis. Kiekvieną kartą, kai jaučiamas kuno temperaturos pakilimas, tai tuojau reikia griebtis apsaugos priemonių.

Nors vaistų nuo slogos nėra, bet ilgų metų patyrimas sako, kad ir su sloga galima sekmingai kovoti. Pats svarbiausias dalykas, tai vengti slogos. Aiškiai nustatyta, kad sloga mes tiktai užsikrečiame. Slogą mums primeta tik ja sergantieji žmonės. Šalta temperatura mums slogos neduoda. Sloga gauname palytėję slogą turintį žmogų arba per slogos bacilomis užkrėstą orą.

Jeigu esame dideliame žmonių buryje, kur nėra gero vėdinimo ir bent keli žmonės yra užsikrėtę sloga, tai labai lengva tame buryje sloga užsikrėsti. Ne visi vienodai užsikrečia. Prie vienų sloga tuojau prikimba, o prie kitų ji nepajėgia prisikabinti. Vienų organizmas slogai yra atsparesnis, o kitų ne toks atsparus. Tie, kurie greitai slogą gauna, tai turėtų slogos epidemijos metu vengti uždarų didešnių žmonių susiburimų.

Be to, reikia vengti skersvėjo, ypač jei esi sušilęs. Šalto oro srovė žmogui nekenkia, bet šalta srovė veikia organizmą. Reikia vengti bet kokio persišaldymo. Nereikia persišaldyti gatvėje, darbe ar namie. Matyt, kad šaltis susilpnina musų organizmą, jis nepajėgia atsispirti slogą sukeliančioms baciloms.

Slogai tarpti geras sąlygas sudaro ir stiprus išgėrimas arba apsivalgymas. Jeigu žmogus išgeria daugiau, negu jo kunas pajėgia atlaikyti, arba suvalgo daugiau ir negali suvirškinti, tai tik žiurėk, kad po gero išgėrimo sloga taip ir prisikabino.

Šaltesniam orui užėjus, reikia vengti nereikalingų didesnių suburimų, nepersišaldyti ir perdaug organizmo neišvarginti. Kambariai turi buti šilti, bet gerai išvėdinti, o geriausias vaistas nuo slogos yra geras išsimiegojimas.

LIETUVIŲ RADIJO VALANDOS

LITHUANIAN RADIO HOURS

Klausykitės lietuvių radijo valandas, girdėsite įdomias programas, o taip pat naudingų žinių apie SLA

BOSTON, MASS. Lietuvių Radio Valanda. Vedėjai Stepas ir Valentina Minkai. 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Stotis WLYN. Sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. po pietų.

BOSTON, MASS. Laisvės Varpas. Vedėjas Petras Višinis, 47 Banks St., Brockton 18, Mass. Tel. JU 6-7269. Stotis WKOX. Sekmadieniais nuo 8 iki 9 val. ryto.

CHICAGO, ILL. Radio Valanda Sophie Barcus. Stotis WOPA, kas rytą nuo 10 iki 11 val. Šeštad. 10:30, sekmad. 8:30-9:30 val. ryto. Raštinė: 7159 S. Maplewood Ave. Tel. HE 4-2413.

CHICAGO, ILL. Margutis. Vedėja L. Vanagaitienė, 6755 S. Western Ave. Stotis WHFC. Kasdien nuo 9 iki 9:45 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 1 val po pietų.

CLEVELAND, OHIO. Vedėjas J. Stempužis, 506 E. 118th St., Cleveland 8, Ohio. Stotis WDOK. Penktadieniais nuo 7 iki 7:30 val. vakaro.

DETROIT, MICH. "Lithuanian Voice". WQRS stotis, banga 105.1. Sekmadieniais nuo 8:30 iki 9 val. ryto. Programos redaktorius Jonas Kriščiunas, VI 1-5724. Pranešėjai: Stasys Garliauskas, TA 6-1385, Kazys Gogelis, VE 7-4258, Zita Sukauskaitė ir Algis Glatkauskas.

NEW YORK - NEW JERSEY Lietuvos Atsiminimai. Vedėjas Jack Stukas, 1264 White St., Hillside, N. J. Tel. WA 6-3325. Stotis WEVD. Šeštad. nuo 5 iki 6 val. vakaro.

PITTSBURGH, Pa. Vedėjai Povilas ir Gertruda Dargiai. 2040 Spring Hill Road, Pittsburgh 16, Pa. Stotis WPIT. Sekmad. 12:30-1 val. po pietų.

LOS ANGELES, CALIF. Vedėjas Br. Gediminas, 4023 W. 60th Street, Los Angeles 43, Calif. Tel. AX 5-2260. Stotis KALI. Šeštadieniais nuo 12:30 iki 1 val. dieną.

SLA 134 MOTERŲ KUOPA CHICAGOJE rengia linksmą kauliukų žaidimo popietę

Kovo 31 d., sekmadienį, 3 val. po pietų, Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd Street.

Bus daugybė vertingų dovanų, skanių vaišių ir įvairių įdomybių. Visi ir visos širdingai kviečiami atsilankyti.

RENGIMO KOMISIJA

EAST CHICAGOJ LANKYSIS D. KURAITIS

SLA 185 KUOPA IR AM. LIET. BENDR. RENGIA DAN KURAIČIO PRANEŠIMĄ.

Dan Kuraitis atvyks į EAST CHICAGO, IND. BALANDŽIO 7. Paaiškins ir parodys paveikslus, padarytus praeijusiais metai Lietuvoje.

VAKARAS ĮVYKS ŠV. PRANCIŠKAUS PARAP. SALĖJE, 3905 Fir St. Pradžiai 5 val. po pietų.

Visi lietuviai kviečiami butinai atsilankyti į šį parengimą ir išklausyti Dan Kuraičio įdomų pranešimą bei pamatyti, kaip dabar yra Lietuvoje. Kviečia

RENGIMO KOMITETAS

KIBERNETIKA — ELEKTRONIKOS SMEGENYS

Kibernetikos mokslas yra visai naujas ir daug kam dar mažai žinomas. Angliškai — cybernetics. Vardas yra kilęs iš graikų kalbos "kuburnetes" — vairuotojas. Ilgai, net iki dabar, niekas netikėjo, kad žmogus kada nors pasidarys netik dirbtinius muskulus — mašinas, lėktuvus, raketas, bet ir dirbtinius smegenis, kurie įsimena, sprendžia ir tikslingai atsako, — kaip gyvas žmogus.

Kai mes, pamatę pieštuką, tiesiame ranką jį paimti, tai musų muskulai - nervai - smegenys šį veiksmą atlieka automatiškai — be protavimo, taigi be sąmonės įsikišimo, o vien nervai - smegenys - muskulai grįžtryšiu (feedback), kuris ir yra kibernetikos mokslo ir technikos pagrindas.

1947 m. amerikiečiai — matematikas Norbert Wiener, talkinamas fiziologo Arturo Rosenblueth, padarė moksle ir technikoj tikrą perversmą. Ištyrę gamtinius muskulų — smegenų — nervų veikimo kelius ir budus, pagaliau sukurė elektromechaniškai dirbtinius smegenis. Šiandien elektroniai (tiksliau elektronikos, elektros) smegenys (electronic brain), dažniausia vadinami tiesiog elektronikos kompuleriai, skaičiuotojai, sąvedžiai, mašinos - automatai, atlieka netik sudėtingiausius skaičiavimus, — aritmetikos, algebros, diferencialinio skaičiavimo veiksmus ir lygtis, bet jau ir verčia iš kalbos į kalbą.

Kibernetikos mokslas atskleidė daug užsigulėjusių klaidingų — "žinau."

Kas yra matematika, kas yra logika, smegenys, mąstymas ir protavimas dabar daug giliau suprantama, kaip kitados.

"Matematika bei logika yra girnos, kurios mala visa, kas joms paduota" (Phillip Lenard, 1862-1947), fizikos Nobelio laureatas 1905. Kiti gi nesutinka, ir ypač dabar, teigia — skaičiavimų veiksmai, apskaitos (sudėti, atimti, dauginti, dalyti; algebroj ir kitur lygčiuoti, diferencijuoti ar integruoti) nėra matematika. Tik kurybinė mintis, mąstymas tarp tų veiksmų, apskaitų yra matematika, logika. Kur tiesa?

Matematika ir logika yra butina sąlyga, bet nepakankama. Patikrinimas sekant įvykių eigą, visuomet yra reikalingas. Ir matematiką ir logiką reikia teisingai "įprogramiuti" t. y. padėti teisingus pagrindus, nes tik tada gali buti teisingi ir rezultatai, kaip — girnų miltai.

Vystantis kibernetikai pasikeis mokymo ir mokymosi pobudis, įvyks pakitimų protavimo darbe, kaip jau įvyko pakitimų eisme, susisiekime, pasigaminus automobilius, lėktuvus, telefoną ar telegrafą. Deja, kojos, rankos vis reikalingos. Taip ir su musų, kai kieno suabejotomis, smegenimis. Smegenų niekados nebus perdaug — kibernetiką, ypač pačią aukščiausiąją— elektronikos kibernetiką, sveikinkime ir sekime jos atsiekas.

Mokslas atrado milžiniškos svarbos instrumentą — kibernetiką. Jos reikšmė yra didesnė už atominę energiją ar lazerius (lasers).

Čia vyks lenktynės šaltojo, t. y. nekruvinojo, karo mušis dėl minties.

Kas pajėgs pasidaryti dirbtinų smegenų daugiau ir geresnių, tobulesnių, tas užkariaus pasaulį, o ir patį save.

"Smegenys yra aukščiausiai organizuotas aparatas visatoje." Jas pasidaryti nėra lengva. Lenktynės vyks tarp stipriausiųjų.

A. Ignaitis

PAMINĖTA LIETUVA

"Labour's Call", vid. - rytų Europos socialistų sąjungos biuletenis, 1963 m. sausio-vasario mėn. nr., Londonas (18 Praed St., London, W. 2.). Šalia kitos medžiagos biuletenyje paskelbta: V. Majer "15 komunistinio valdymo metų Čekoslovakijoje", Zygm. Zaremba "Lenkų socialistų istorija: komunistų versija", J. Vilčinsko "Kokie pasikeitimai yra įvykę Lietuvoje?" ir kt. Paskelbta ir kiek dokumentinės medžiagos.

TRIGUBA K. PAULAUSKO SUKAKTIS

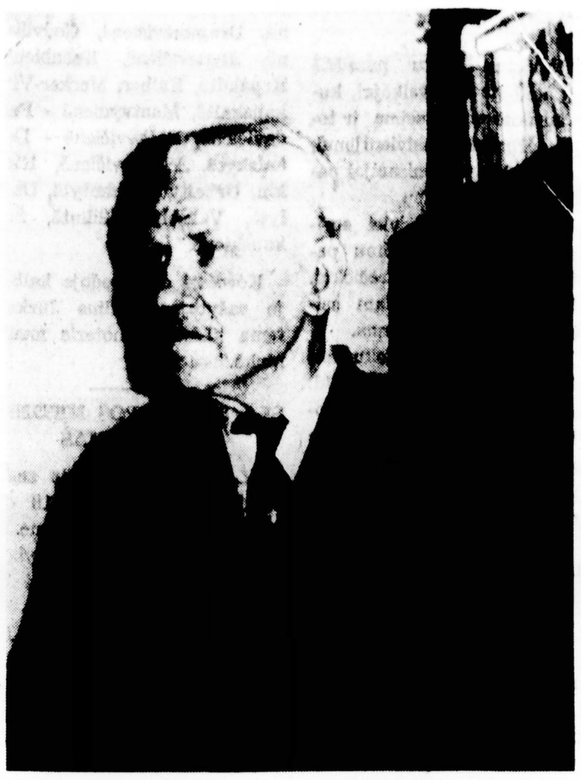

Daugeliui pažįstamas ir savo veikla plačiai žinomas Kazys Paulauskas kovo 17 d. pradėjo savo darbo trisdešimtuosius metus SLA spaustuvėje, kur kartu talkininkauja ir laikraščiui Tėvynei. Taip pat jis sulaukė 69 metus amžiaus, o prieš porą savaičių buvo jo vardadienis. Tokia triguba proga SLA sekretorė B. Pivaronienė, Tėvynės redaktorius A. Sodaitis ir raštinės štabo bendradarbiai pasveikino K. Paulauską ir palinkėjo geriausios sekmės tolimesniame darbe.

K. Paulauskas yra vienas aukščiausių veikėjų, anksčiau plačiai dalyvavęs Amerikos lietuvių organizaciniame gyvenime. Savo profesija jis yra laikraštininkas tikra to žodžio prasme. Daugelį metų ne tik dirbo laikraštininko darbą spaustuvėse ir redakcijose, bet kartu ir savo gabia plunksna užpildė daugelio laikraščių skiltis. Yra administratoriavęs laikraštį "Sandarą" ir 12 metų leido bei redagavo mėnesinį satyros ir kritikos žurnalą Rimbą. Taip pat ir dabar bendradarbiauja Tėvynėje ir keliuose kituose lietuvių laikraščiuose.

Nesvetimi jam ir organizacijų reikalai. Daugiausiai reiškėsi ALT Sandaroje, Tėvynės Mylėtojų Draugijoje ir Susivienijime. 1921 - 1926 m. laikotarpy buvo ALT Sandaros centro valdybos sekretorium, taip pat valdybų aktyvus narys ir kitose organizacijose.

Ypač tenka labai vertinti patriotinį K. Paulausko darbą tų laikų, kai buvo atkuriama Lietuvos nepriklausoma valstybė. Tuomet jis platino Lietuvos laisvės paskolos lakštus ir tuo tikslu yra aplankęs daugelį lietuvių kolonijų, pasakydamas jose daugiau 200 kalbų. Savo pastangomis išplatino paskolos lakštų daugiau nei už $10,000.

K. Paulauskas artėja prie 70 metų metų savo amžiaus. Taip pat ateinančiais metais sueina 50 metų nuo jo atvykimo į Ameriką, vadinasi, pusšimtis metų jo lietuviškos veiklos Amerikoje ir 30 metų kai jis dirba Susivienijime.

ŽADA MINĖTI DONELAITĮ

Komunistų partijos centro komitete buvo tariamasi paminėti Kristijono Donelaičio 250 gimimo metines — jos sukanka 1964 m. sausio 1 d.

AŠARŲ SALA

Ellis Island (kurią emigrantai vadino Ašarų Sala) New Yorko uoste, Vartų į Ameriką daugiau kaip 20 milionų emigrantų, ateitis vis dar abejotina, nors tuo klausimu buvo turėta apklausinėjimai prieš Senato pakomitetą New Yorke. Klausimas, kaip geriausiai panaudoti salos 27 akrus žemės ir pasenusius raudonų plytų pastatus, dar vis neatsakytas nuo to laiko, kai tautos pagrindinė emigracijos stotis ir perėjimo vieta buvo prieš 8 metus uždaryta ir paskelbta valdžios turto liekana.

Siulymai, kaip panaudoti Ellis salą, kaip pav. liberalinių mokslų kolegijai, tarptautiniam universitetui, diagnostiniam centrui protiniai atsilikusiems vaikams, seno amžiau piliečių bendruomenei ir moderniam super-miestui, buvo svarstomi. Salos sukomercinimo ir rezidencijos bei pasilinksminimo tikslams planai Senato pakomit. tarpvaldinėm operacijom, kurių pirmininku yra senatorius E. S. Muskie iš Maine valstijos, nebuvo rimtai priimti.

Senatoriai, dalyvavę apklausinėjimuose, reiškia intereso Edw. Corsi siulymui, padarytu Amer. Tar. Taut. Tarnybai vardu. Ed. Corsi, kuris yra šios organizacijos valdybos pirmininkas ir anksčiau buvęs emigracijos komisionierius Ellis saloje nuo 1931 m. ligi 1934 m., skatino kongresą padaryti šią salą Tautiniu Paminklu ir tuomet paskirti komisiją nuspręsti jos tolimesnį naudojimą švietimo ar laisvalaikiams leidimo tikslams.

"Ellis sala yra daugiau, negu žemės turto dalis," pasakė Ed. Corsi, "ji turi tam tikrą reikšmę Amerikos gyvenime ir istorijoje. Ji turėtų buti naudojama pagerbti milijonams emigrantų, kurie kartu su kolonistais ir ankstyvesniais pionieriais pastatė musų kraštą ir padarė Ameriką dinamiška, laisvę mylinčia, tauta, per emigraciją surišta su visais pasaulio žmonėmis. Nepanaudoti šios salos tos tradicijos pratęsimui ir simbolizacijai, butų prarasti tautinį didelės vertės kertinį akmenį."

"Beveik pusė Amerikos žmonių gali nusekti savo kilmę iš tų, kurie į šį kraštą atkeliavo per Ellis salą", nurodė Ed. Corsi. "Pagerbkime šiuos vėlesnių dienų pionierius ir tuos, kurie išlipo Plymouth Rock ar Jamestown. Toks pripažinimas gali suteikti vaikams ir anukams, kilusiems iš emigrantų, naują pasididžiavimą savo kraštu ir savimi pačiais. Tai gali duoti naujus matus musų lygybės tradicijai."

Ellis salos paskyrimas emigracijos stotimi sekė svarbų JAV Aukšč. Teismo sprendimą 1890 m., kuris iš valstybių perdavė emigracijos jurisdikciją federalinei valdžiai. Po dviejų metų, pastačius ligoninę, gyvenamas patalpas, apklausinėjimų ir tikrinimų skyrius, ir garlaivio stotį, Ellis sala pradėjo priimti milijonus pilnus vilčių turinčius emigrantus, kurie vyko jieškodami galimybės pasilikti šiose draugiškose pakrantėse.

Šiems naujai atvykėliams, atstovaujantiems 50 įvairių tautų, kalbantiems kelių šimtų dialektų kalbomis ir turintiems apie 12 įvairių tikybų, Amerika buvo geresnio gyvenimo galimybe ir kraštu. Jie atvyko jieškodami laisvės nuo militarizmo ir kariuomenės tarnybos, nuo neturto, ghetto ir politinių persekiojimų.

A. C.

—: DAINORĖLIS :—

PLAUKIA SAU LAIVELIS

Plaukia sau laivelis
Piliakalnio link,
Sėd jame bernelis,
Dairosi aplink.

Iš abiejų pusių
Vien aukšti krantai,
Ir vien žali žolynėliai,
Kur tik užmatai.

Bet nenor bernelis
Jau į juos žiurėt,
Nes, taryt paukštelis,
Ryt turės išlėkt.

Dairos, pats nežino,
Ką jis nor matyt,
Nėr tėvelių, nėr seselių,
Nėr kam nuramint.

Rieda rieda ašarėlė
Jaunoji gaili,
Neša, neša Šešupėlė
Ją toli, toli...

PASISĖJAU ŽALIĄ RUTĄ

Pasisėjau žalią rutą,
Bus mergelė mano,
Dar dar, bernužėli,
Dar ne tavo valia.

Ir išdygo žalia ruta,
Bus mergelė mano.
Dar dar, bernužėli,
Dar ne tavo valia.

Ir pražydo žalia ruta,
Bus mergelė mano.
Dar dar, bernužėli,
Dar ne tavo valia.

Ir nuskyniau žalią rutą,
Bus mergelė mano,
Dar dar, bernužėli,
Dar ne tavo valia.

Atsistojau prie grotelių,
Bus mergelė mano,
Dar dar, bernužėli,
Dar ne tavo valia.

Ir sumainė aukso žiedus,
Bus mergelė mano,
Jau jau, bernužėli,
Dabar tavo valia.

PAVASARĮ

Pavasari, pavasari,
Sodeliai žydėjo,
O rudenį raudonavo
Sode šermukšnėliai.

Parein vyras, parein vyras
Iš karčiamos girtas,
Muša pačią muštravoja
Ir mažus vaikelius.

Oi, motule, oi, širdele,
Blogas mano vyras!
Užtai blogas, kad neplaktas
Iš mažų dienelių.

Oi, dukrele, lelijėle,
Aš tau darodysiu:
Tu paimki šiaudų kulį
Ir jį aprukyki.

Oi, motule, oi, širdele,
Dar aršesnis buva!
Ir kurinau ir rukinau,
Nieko nemačina!...

ANAIS LAIKAIS — PRANAS NARVYDAS

KAIP MES KELIAVOM Į AMERIKĄ

(Pabaiga)

GAILA BUVO SKIRTIS

Slinko savaitės ir mėnesiai. Washington St. buvo Schnicherio bankelis, kur galėjai pirkti laivakortes, pasiųsti pinigus į Lietuvą, nusipirkti rublių į laiškus įdėti. Juozas su Marcele per tą bankelį pasiuntė 300 rublių dėdei skolos ir 100 rublių Marcelės tėvams. Kai nuo tėvų gavo laišką, tai jis skambėjo šitaip:

— Brangus ženteli, dėkojame už laišką ir pinigus, džiaugiamės, kad judu gerai Amerikoj įsikurėt. Bet gi mes norėtumėm, kad judu grįžtumėt namo. Motina nesveikuoja, na, ir aš pats nekokios sveikatos, nėra kam ukio prižiurėti.

Ką Juozas su Marcele apie tai manė, nežinau. 1914 metais prasidėjo karas ir visas susisiekimas su Lietuva nutruko. Izidorius su Kastute labai susidraugavo. Pastebiu, kad Izidorius tirpte tirpsta prie Kastutės. Nežiurint, kad ir aš Kastutę myliu, bet taip pat myliu ir savo draugą Izidorių. Tad aš jiems tinkėjau laimės ir mačiau, kad iš jų bus tinkama pora. Dėdienė sako:

— Žinai, Vincai, tu esi geras vaikas. Aš tai jau seniai pamačiau. Tegul jaunieji tuokiasi, jau laikas.

Taip ir padaryta. Aš su Marcele buvom pabroliai. Vestuvėse buvo ir Kastutės brolis. Goštauto bute šokom, dainavom. Dėdienė viskuo rupinosi.

Viskas praėjo ramiai, šeimyniškai. Po vestuvių jaunieji porą dienų nėjo dirbti. Sau po miestą vaikščiojo. Dėdė Goštautas turėjo Washington gatvėje "grocernę". Nepergeriausiai biznis sekėsi. Daug pirkėjų negražindavo skolų. Pagaliau biznį pardavė ir išvyko į Great Neck pas savo giminaitį. Dėdienė kurį laiką buvo viena.

Vieną sekmadienį Juozą ir Marcelę aplankė jos dėdė iš Elizabeth, N. J. Pradėjo jaunuosius prikalbinėti važiuoti pas jį gyventi. sako:

— Tau gausim darbą Singer fabrike. Išmoksi dirbti mašinomis, gerai uždirbsi. O Marcelė galės ruoštis po namus. Žmona nesveikuoja, namą turiu, bet šeimos ne. Kam gi aš jį paliksiu?

Jaunieji susigundė ir vieną gražią dieną atsisveikinom. Palydėjau į stotį. Dėdienė išsikraustė pas vyrą į Great Neck. Izidorius su Kastute pasiliko šeimininkauti. Dar kiek laiko visi trys eidavom darban ir taip pat grįždavom. Izidorius gavo pakvietimą važiuoti į Great Neck pas dėdę. Išvyko. Dėdė pirkęs ten keletą akrų žemės ir pradės namų statymo biznį. Gaila skirtis, bet reikia. Su ašaromis atsibučiavoom.

Su Juozu ir Marcele susirašinėdavom iš karto dažnai, bet ilgainiui rečiau. Su tokiais mielais bičiuliais išsiskyrus ir man gyvenimas pasidarė liudnokas. Persikėliau gyventi į Brooklyną. Dirbau cukraus fabrike. Su viršlaikiais parsinešdavau 12 dol. per savaitę. Ilgainiui musų su Juozu ir Marcele ryšiai lyg nutruko.

Izidoriui statybos biznis sekėsi. Jis turėjo sau namelį pasistatęs. Susilaukė šeimos. Tuo kart buvo atsikurusi Lietuvos valstybė. Amerikoje tąsyk buvo užginti svaiginantiejį gėralai. Atsirado daugybė degtindarių, na, ir gėrėjų netruko. Kiti pasidarė gražaus turto, pralobo. Pradėjo į Lietuvą rengti vadinamas ekskursijas. Man ir panoro važiuoti, bet tų pinigų lyg permažai

Daugiau pinigų norėdamas, nuėjau dirbti prie baidokų anglis pilstyti prie vadinamos "smirdančios rivės." Darbas sunkus, biaurus, bet užtat mokėjo po dolerį valandai. Ten padirbėjęs, susitaupiau kiek pinigų ir išvažiavau į Lietuvą.

APLANKAU SENĄ TĖVYNĘ

Važiuoju į Lietuvą su viena vadinama ekskursija. Žmonės, vadinami "butlegeriai", be saiko geria, na, ir tų pinigų turi — tiesiog dolerines kratyte krato. Klaipėdoj mus sutinka su orkestru, kaip kokius didvyrius. Mano bendrakeleiviai dar pasiliko Klaipėdoje paužti, aš gi traukiniu į Šiaulius.

Dabar viskas pasikeitę viskas lietuviška. Neregėtai smagu. Iš Šiaulių į Meškuičius. Mat, mano motina buvo persikėlusi ten. Motina su ašaromis mane pasitiko. Tuoj miestelio pakrašty suradau neblogą namuką su daržu, ir išnuomavau motinai, užmokėdamas nuomą už visus metus.

Gyvenimas Lietuvoje karališkas. Išmainai dešimt dolerių į vadinamus "auksinus", tai pinigų pilni krepšiai! Kaip sakoma: turėk pinigų, atsiras ir draugų. Pradėjom užti, susipažinau su policijos pareigunais. Jei su draugais kur patriukšmaudavom, tai kaimynų skundai budavo išklausomi "pro pirštus."

Atsirado ir piršlybų, kai sužinojo, kad dar esu nevedęs. Man ypač krito į akį gražuolė Nijolė. Jos motina dažnai rengdavo pobuvius. Visuomet mane kviesdavo. Mat, manė turėsianti "turtingą" žentą. Nijolė buvo meili ir norėjo pakliuti į Ameriką. Žinojau, kad esu jai persenas, bet dabartinių malonumų nenorėjau ar nemokėjau nusikratyti. Nunešdavau dovanų mergaitei ir motinai.

Kartą iš miestelio sugrįžęs ir prasiblaivęs, pradėjau galvoti apie savo pinigus. Užsidaręs kambary pradėjau kišenes kratyti ir skaityti likučius... Nusigandau. Žiuriu, aš beturįs tik kelionei sugrįžti į Ameriką. Pašokau ir pasišaukęs mamai pasakiau, kad labai svarbiu reikalu dar anksti rytą turiu važiuoti į Kauną pas Amerikos konsulą. Kviečią dėl mano "paso" Atidaviau mamai visus auksinus ir pasisamdžiau žydelį, kad mane nuvežtų į Šiaulius. Vakarop jau buvau Kaune. Kitą dieną jau buvau Klaipėdoje, ir iš čia laivu vykstu Amerikon.

Grįžęs Brooklynan, turėjau vėl eiti tų anglių pilstyti prie "smirdančios rivės". Negi be cento busi!...

"Nurodymai, kaip Vogti"

Ypač Amerikos didmiesčiuose dabar priviso tiek daug vagišių, kaip nieka kada. Dėl to dalinai kalta tiek pati visuomenė, kuri, palyginti, mažai skiria dėmesio tuos gaivalus sudrausti, tiek policija, kuri budama viešoje sargyboje, dažnai pro pirštus pažiuri į vieną kitą įtariamą. Nėra paslaptis, kad ir teismai dažnai sugautam vagišiui neįkerta prideramos bausmės. Vis kažkaip įmantrių advokatų dėka jiems sujieškoma savotiškai pateisinamų priežasčių.

Todėl patiems gyventojams tenka tuo atžvilgiu buti itin budriems.

Gana įdomus ir toks nuotykis New Yorke, kai vieno jauno sučiupto vagišiaus kišenėj buvo atrastos "nurodymai, kaip vogti," žinoma, profesionalų vagių paruošti.

Štai jie:

Įsibrovęs į butą, visų pirma išvartyk visų drabužių, sudėtų spintose, kišenes.

2. Išvartyk matrasus ir žiurėk, ar kas po jais nepadėta.

3. Kruopščiai peržiurėk virtuvėj esančias spintas, ypač jei ten gyvena pavienios moterys.

4. Nepamiršk išėiupinėti bet kokios spintos kerteles.

Butinai išvartyk kiekvieną knygą jų lentynėlėse.

6. Šmulkiai patikrink plokštelių rinkinius, nes ten paprastai esti slepiami atliekami pinigai.

Šios "saugios" vietos, kaip iš tikro reikia sutikti, labai dažnai esti panaudojamos apsisaugant nuo vagių.

Be to, patartina sau atskirai atžymėti foto aparatų pavadinimus, numerius ir kitus ypatingesnius ženklus. Lygiai taip dera daryti su brangesniais laikrodžiais ir pan. Visa tai palengvina gaudant vagišius ir jieškant pagrobtų daiktų.

J. Spragilas

Tėvynė

KAS GIRDĖT PAS MUS IR KITUR

VISO PASAULIO LIETUVIAMS

Kaip jau seniai visiems yra žinoma, 1964-65 m. New Yorke įvyksta Pasaulinė Paroda. Amerikoje gyveną lietuviai nutarę šioj parodoj dalyvauti ir tam reikalui New Yorke yra sudarytas specialus komitetas.

Šis komitetas, žinodamas, kad neturime laisvos Lietuvos nei jos pramonės, mano, kad galima pasaulėnėje parodoje parodyti lietuvių tautinį meną, architekturą, bražiniuos bei piešiniuos, liaudies meną ir jo dirbinius, lietuviškus mezginius ir audinius, archyvinius dalykus, lietuvių spaudą išeivijoje ir t.t.

Komitetas, nežinodamas kokių kas eksponatų galėtų paskolinti, prašo visų laisvame pasaulyje gyvenančių lietuvių pranešti, kokius eksponatus galėtų minimai parodai paskolinti. Rašyti: Rev. L. Jankus, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Atsiliepimą norėtume gauti iki 1963 m. liepos 1 d.

Šiuo metu norime tik suregistruoti, ką turime įdomiausio parodyti pasauliui. Spėjama, parodą atlankys per 70 milionų žmonių.

Gavę informacijas, tarsimės individualiai dėl lietuviškų eksponatų patalpinimo bei jų atgabenimą į New Yorką Pasaulinei parodai, kuri prasidės 1964 m. balandžio 15 d.

Rupinasi darbų praplėtimu

ALT, atsižvelgdama į Vyr. Liet. Išl. Kom. plačiu mastu vykdomą laisvojo pasaulio informavimą apie Lietuvos buklę, tiek Eltos biuleteniais, tiek radio priemonėmis ir atskirais leidiniais, šiomis dienomis paskyrė tiems darbams remti atitinkamą pinigų sumą.

ALT valdyba planuoja netrukus sukviesti pasitarimą su VLIK ir kitų veiksnių vadovybėmis dėl visų musų darbų koordinavimo ir praplėtimo.

ALT valdyba gavusi iš New Yorko Pasaulinės parodos vadovybės (1964-1965 m.) kvietimą dėtis prie suorganizavimo parodoje lietuvių kulturinių programų, pakvietė ALT narį J. Stuką šiam reikalui organizuoti ir tvarkyti, pasitikint, kad jis susilauks talkos iš New Yorko ir New Jersey ALT skyrių.

Valdyba kreipėsi į visų ALT skyrių ir bendradarbiaujančių organizacijų vadovybes, prašydama pasisakyti įvairiais organizaciniais ir bendrai ALT veiklos stiprinimo klausimais.

Visos sugestijos ir pasiulymai bus apsvarstyti ALT valdyboje ir bus stengtasi rasti budų jas pritaikyti praktiškam veiklos stiprinimui ir plėtimui.

ALT Biuras

VYTAUTAS ŠLIUPAS DĖKOJA

Tėvynė gavo V. Šliupo šio turinio laišką:

"Nors šiuo metu esu tolimoje Bolivijoje, bet vakar mane vistik pasiekė "Tėvynė" kovo 1 d. numeris. Jame radau straipsnį, kuriame aprašomos SLA iškilmės, įvykusios New Yorke. Matau, kad tų iškilmių metu buvo gražiai paminėtas mano tėvas, aušrininkas dr. Jonas Šliupas ir jo paveikslas pakabintas SLA centrinėje įstaigoje.

"Priimkite mano nuoširdžiausią padėką už šį prisiminimą visiem SLA pareigunam, kurie pašventė iškilmių dalį dr. J. Šliupo atminčiai.

Su gilia pagarba Jums,
Vytautas Šliupas."

LINKĖJIMAI IŠ VENEZUELOS

Albinas ir Jieva Trečiokai, lankydamiesi Pietų Amerikoje su grupe lietuvių, atsiuntė nuoširdžius linkėjimus iš Venezuelos Tėvynės skaitytojam ir SLA nariam.

Numizmato Jono Kario sukaktis

Žinomam Lietuvos pinigų tyrinėtojui, ekonomistui Jonui Kariui, kovo 4 d. sukako 60 metų amžiaus. Nepriklausomoje Lietuvoje daugiausiai tarnavo Finansų ministerijoj įvairiose pareigose, taip pat jam teko vadovauti Lietuvos monetų kalyklai. Amerikoje išleista jo studija "Nepriklausomos Lietuvos pinigai" ir "Senovės lietuvių pinigai."

Kaip savanoris dalyvavo Lietuvos nepriklausomybės kovose. Pasižymėjo savo veikla keliose organizacijose. Dabar sukaktuvininkas su žmona gyvena Bridgeport, Conn. Bendradarbiauja keliuose laikraščiuose.

SEIMO KOMISIJOS BAIGIAMASIS POSĖDIS

Komisija, kuri praėjusią vasarą suruošė SLA 52 seimą Newark, N. J., kovo 24 d. Susivienijimo centro patalpose, New Yorke, buvo susirinkusi į baigiamąjį posėdį apyskaitom išklausyti ir priimti. Nors seimo rengimo komisijos apyskaitos jau seniau buvo sudarytos, tačiau baigiamasis posėdis galėjo įvykti tik dabar. Mat, komisijos pirmininkas A. Trečiokas su žmona kurį laiką buvo ilgesnėse kelionėse, o be to, apyskaitas dar teko patikrinti tam reikalui sudarytai komisijai.

Šiame paskutiniame posėdy buvo išklausyta komisijos išsamus pranešimas. Visos apyskaitos priimtos ir patvirtintos. Iš pajamų likučio paskirta $100.00 Newarko liet. mokyklai paremti. Kiti pinigai, padengus visas sąskaitas, nutarta perduoti SLA 5 apskr. nuožiurai, kurios pastangomis buvo sudaryta seimui ruošti komisija.

Pirmininkaująs A. S. Trečiokas, baigdamas posėdį, nuo širdžiai padėkojo atskirų komisijų pirmininkams ir nariams, talkininkavusiems seimo ruošimo darbuose. Ypatingai gili padėka buvo pareikšta SLA sekretorei B. Pivaronienei, kuri nors į pačios komisijos sąstatą nejėjo, bet daug prisidėjo prie seimo suruošimo ir tampriai bendradarbiavo su visa komisija. Seimo ruošėjai, vertindami B. Pivaronienės gražią pagalbą, įteikė jai padėkos raštą, pasirašytą visų komisijos narių. Taip pat jai buvo įteikta maža dovanėlė. B. Pivaronienė padėkodama kartu pareiškė viltį, kad šie visi veikėjai, kurie suruošė gražų seimą, ir toliau darbuosis Susivienijimui, ypač siekiant organizacijai padidinti narių skaičių.

Užbaigus posėdį visi susirinkusieji rankų plojimu pareiškė padėką A. S. Trečiokui, sekmingai vadovavusiam seimo komisijai ir darbams.

Komisijos darbų dokumentai nutarta perduoti SLA Pild. Tarybai. Išsiskirstydama komisija turėjo atsisveikinimo pobuvėlį, kurį suruošė seimo darbuose dalyvavusios moterys.

K.

E. MIKUŽIUTĖ DALYVAVO CHICAGOS MAYORO PAGERBIME

SLA iždo globėja Euphrosine Mikužiutė buvo nuvykusi į Chicagą dalyvauti Chicagos mayoro, Richard M. Daley, pagerbimo bankete, kovo 24 d., Congress viešbutyje.

Iškilmingas banketas buvo suruoštas Amerikos Liet. Demokratų Lygos, kuri kartu mini 25 metų gyvavimo sukaktį. Rengėjų tarpe buvo garbės pirm. W. S. Battis, Sanitary distrikto Trustee, pirmininkai Al G. Kumskis, adv. A. Preibis, sekr. Jack L. Jotis, dr. J. Jerome ir kt.

MOTERŲ KURINIŲ PARODA

Lietuvių Moterų Atstovybės Klubas New Yorke kovo 23-24 d. Apreiškimo parapijos salėje buvo suruošęs moterų dailininkių kurinių parodą. Savo darbais parodoje dalyvavo Dragunevičienė Gedvilienė, Dragunevičienė, Gedvilienė, Inglevičienė, Kašubienė, Kepalaitė, Kulber, Merker-Vitkauskaitė, Montvydienė - Pelčavičienė, Paškevičienė - Dokalskytė, Plechavičienė, Rinkin, Urbaitytė, Siumtytė, Uselytė, Vakselytė, Žiliutė, Žukauskienė.

Kovo 24 d. parodoje kalbėjo rašytojas Paulius Jurkus tema "Lietuvė moteris meninkė."

SLA 368 KUOPOS METINIS SUSIRINKIMAS

SLA 368 kp. metinis susirinkimas įvyko kovo 10 d., 195 Maujer St., Brooklyne.

Buvo išklausyti valdybos narių metiniai pranešimai ir išrinkta kuopos valdyba: L. Virbickas — pirmininkas, E. Radeckaitė — vicepirm.in., P. Gaurys — prot. raštin., P. Dagys — fin. sekret., A. Dagienė — iždin., E. Radeckas ir J. Aukštikalnis — iždo globėjai, dr. T. Savickas — daktaras kvotėjas, P. Dagys, K. Vaitaitis ir G. Avižonytė — organizatoriais.

Be to, susirinkime buvo apsvarstyti Naujosios Aušros vajaus klausimai. Nutarta padidinti kuopą naujais nariais.

Inž. A. Mačionis klausimuose ir sumanymuose įdomiai palietė SLA ateities veiklą ir pateikė keletą praktiškų pasiulymų.

Iš valdybos pranešimo paaiškėjo, kad kuopa turi daugiau 100 narių ir yra pasiryžusi plačiau veikti.

Susirinkimas praėjo pakilioje ir nuoširdžioje dvasioje.

Kuopos Koresp.

POPULIARI KNYGA

Per nepilnus 4 mėn. buvo išparduota rusų rašytojo A. Solženicyno knygos "Viena Ivano Denisovičiaus diena", arti milijono egz. Knygoj kalbama apie Stalino žiaurumus.

Kas nori skaityti su jokia partija nesuristą laikraštį ir išgirsti objektyvų lietuvišką žodį visais svarbiais klausimais, tas skaito 8-10 puslapių savaitraštį

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" turi daug rimtų bendradarbių visuose kontinentuose ir duoda daug žinių iš lietuviškosios bendruomenės ir visos žmonijos gyvenimo sričių.

PRENUMERA: metams visur 6 dol., visose Amerikose — 5.50, Kanadoje — 5 doleriai. Už laikraštį galima mokėti dalimis pusmečiais, ketvirtimis ir nuo to kaina nekinta.

NAUJAI ATVYKĘ "NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ" gauna bargan, ligi jie gauna darbą ir užsidirba.

Adresas:

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

7722 Gearge St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q. Canada

— ŠOKIAI —

PENKTAD. IR ŠEŠTAD.
nuo 9 val. vakaro iki 1 val ryto

ALEX DESANDRO

N. Y. DANCE CLUB

(savininkas Latvis iš Rygos)

Įėjimas $1.50, prie to kava, pyragai ir šokių pamokos. Geresniems šokiams populiarint, duodama nemokamai pradedantiems šokių pamokos prieš šokius nuo 8:15 iki 9 val. vak.

Privačios ir grupių pamokos kasdieną.

HOTEL ANSONIA

Broadway, prie 73rd St.

SU 7-4657

JAU IŠĖJO NEPAPRASTAI ĮDOMI KNYGA

Lietuvių Išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Tokios knygos pas mus dar nebuvo. Ji turi 512 puslapių, gausiai iliustruota ir apima musų išeiviją visoj Amerikoj — nuo Kanados iki Argentinos. Ji parodo, kad išeivija prasidėjo 17-ame šimtmetyje, bet pirmutinė jos banga dingo; yra tik legenda, kad išsikėlę Amerikoje musiškiai pastatę "Aušros" miestą, vėliau virtusį New Amsterdamu ir dar vėliau New Yorku.

Taip pat sužinome, kad pirmieji lietuviai plaukė juromis 3 mėnesius, ir išlipę Amerikoje rado ne aukso kalnus, bet sunkų vargą. Kai kurie jų iš New Yorko pėsti ėjo Pennsylvanijon anglių kasti. Tenai prasidėjo pirmosios kolonijos ir draugijos, ėmė kurtis socialistų kuopos, kurios vėliau sudarė Sąjungą. Jie pirmieji pradėjo leisti laikraščius ir kurti mokyklėles. Lygiagrečiai veikė laisvamaniai ir kurėsi parapijos. Bet kai vyskupai ėmė savintis musiškių katalikų nuosavybes, bažnyčiose prasidėjo maištynės; dėlto sumanyta kurti nepriklausomas arba tautiškas parapijas. Tarp vienų ir kitų ėjo smarkios rungtynės.

Bet išeivija rupinosi ir Lietuvos likimu. Ji gausiai aukojo pinigus caro valdžiai nuversti ir sudėjo milionus nepriklausomai Lietuvai.

Knygoje parodyta, kaip atsirado musų didžiosios organizacijos, kaip gimė Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir kodėl Amerikoje jai nesiseka. Bet tai tik maža knygos turimo dalelė. Medžiaga jai buvo renkama 40 metų. Patartina kiekvienam ją įsigyti. Puiki knyga dovanoms.

Parduodama be pelno. Gražiais kietais apdarais kaina $5.00; minkštais apdarais — $4.00

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway So. Boston 27, Mass.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

įsteigtas 1915 m.

6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio

Gausiai iliustruotas laikraštis, išeinąs 3 kartus į savaitę,— pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais.

Prenumeratos kaina metams — $11.00, pusei metų—$6.00

Bandymui — 2 savaites siunčiame nemokamai.

— Leidžia —

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

SHALINS
(SHALINSKAS)
FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven 21, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčias suteikiam nemokamai visose miesto dalyse
F. W. SHALINS IR
J. B. SHALINS
Tel. VIrginia 7-4499

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
BIELIAUSKAS
FUNERAL HOME
AL. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

GARDAUS MAISTO SIUNTINIAI Į VISUS KRAŠTUS PILNAI GARANTUOTA
Pristatomi per 3-4 savaites
Frašykit sąrašų ir kainaraščių
GRAMERCY SHIPPING CO.
118 E. 28th Street,
New York 16, N. Y.
Tel. MU 9-0598

PINIGAI Į USSR PILNAI GARANTUOTA
Prašykit platesnių informacijų
Pristatoma per 2 savaites
GRAMERCY SHIPPING CO.
744 Broad Street,
Newark, New Jersey
LAISNIUOTA IR BONDYTA

LIETUVIŠKOS ATVIRUTĖS
Išleido E. Putris

Dėž. 12 Velykos (4 design)	$3.00
Dėž. 12 Laiškų kortelės	$1.00

1808 S. 49th Ave., Cicero 50, Ill.

SLA išmokamų apdraudų ir ligoje pašalpų savaitinė atskaita

Kovo 23, 1963

Išmokamos Apdraudos

ELENA BLAŽEVIČIENĖ, 51 kp., Bridgeport, Conn., gimusi Gripiškės kaime, Stakliškių val., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė vasario 3, 1918 m., mirė vasario 26, 1963 m. Velionės dukteriai, Juliai B. Lloyd, apdraudos išmokėta 150.00

ANTANINA VEBRIENĖ, 198 kp., Akron, O., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gegužės 10, 1925, mirė vasario 5, 1963 m. Velionės dukteriai Alice Weickel, apdraudos išmokėta $150.00

ANTANAS PUTINAS, 214 kp., St. Louis, Mo., gimęs Kemerų kaime, Kauno apskr., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė spalio 15, 1928 m., mirė kovo 4, 1963 m. Vėlionio dukteriai, Marcele Outiniutė-Cornish, apdraudos išmokėta $1,000.00

Viso $1,300.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso $36,513.00

Išmokamos Ligoje Pašalpos

M. Zekonis, 1 kp., Edwardsville, Pa., sirgo 11 sav.		$67.32
J. Strijauskas, 38 kp., Brooklyn, N. Y., sirgo 1 sav. 3 d.		28.08
A. L. Žemaitis, 42 kp., Grand Rapids, Mich., sirgo 11 sav. 6 d.		110.50
E. Jonaitienė, 57 kp., Worcester, Mass., sirgo 12 sav.		97.20
B. Simaitienė, 77 kp., Rockford, Ill., sirgo 5 sav. 6 d.		20.02
A. Rochester, 155 kp., Benld, Ill., sirgo 6 sav.		16.20
M. Krasauskienė, 158 kp., Springfield, Ill., sirgo 2 sav. 4 d.		65.70
E. Klutnick, 158 kp., Springfield, Ill., sirgo 12 sav.		50.19
R. Davulis, 194 kp., Roxbury, Mass., sirgo 6 sav. 6 d.		57.72
O. Bubnienė, 316 kp., Westaburg, Pa., sirgo 12 sav.		35.64
Viso		$548.57
Nuo pradžios šių metų bendrai viso		$5,015.49

B. PIVARONAS, SLA Sekretorė

NAUJIENOS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoj

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnėje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENOS spausdina vėliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.

NAUJIENOS spausdina svarbiausius lietuvių gyvenimo reikalus liečiančius straipsnius ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiems pareikšti savo nuomonę.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoje — $13.00 metams, $7.00 — pusei metų. Kitose valstybėse — $16.00 metams, $8.00 — pusei metų. Chicagoje — $15.00 metams, $8.00 — pusei metų.

NAUJIENAS gausite, jei pasiųsite čekį arba money Orderį tokiu adresu:

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Illinois

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Mes pranešame savo senlems klijentams, o taip pat naujiesiems, kuriems mes patarnaujame, kad musų firma tęsia siuntinių persiuntimą į Sovietų Sąjungą.

Mes esame įgalioti VNESPOSYLTORG tęsti siuntinių siuntimą ir mes garantuojame, kad siuntiniai bus pristatyti ir labai skubiai.

Visi musų skyriai turi didelį pasirinkimą siuntiniams reikmenų (audinių, odų ir t.t.) labai prieinamomis kainomis.

Visi musų skyriai suminėti žemiau kuo geriausiai jums patarnaus pagal kiekvieno individualius pageidavimus.

NEW YOR 3, N. Y.— 39 2nd Avenue	AL 4-5456
NEW YORK 11, N. Y.— 135 W. 14th Street	CH 3-2583
BROOKLYN 11, N. Y.— 370 Union Avenue	EV 4-4952
BROOKLYN 7, N. Y.— 600 Sutter Avenue	DI 5-8808
ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street	CH 9-6245
BOSTON 18, Mass.— 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
BUFFALO 6, N. Y.— 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
SO. BOSTON, MASS., 359 W. Broadway	268-0068
CHICAGO 22, Ill.— 2222 W. Chicago Avenue	BR8-6966
CHICAGO 8, Ill.— 3212 So. Halsted Street	WA 5-2737
CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road	TO 1-1068
DETROIT, Mich.— 7300 Michigan Avenue	VI 1-5335
GRAND RAPIDS, Mich.— 606 Bridge St., N. W.	GL 8-2256
HAMTRAMCK, Mich.— 11333 Jos. Campau	TO 7-1575
HARTFORD, CONN., 132 Franklin Ave. CH 6-4724 ir	233-8030
IRVINGTON 11, N. J.— 762 Springfield Avenue	ES 2-4685
YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue	RI 3-0440
YONKERS, N. Y.— 235 Nepperhan Avenue	GR 6-2681
LOS ANGELES 22, Calif.— 960 So. Atlantic Boulevard	AN 1-2994
LAKEWOOD, N. J.— 126 4th Street	FO 3-8569
NEWARK 3, N. J.— 428 Springfield Avenue	BI 3-1797
NEW HAVEN, Conn.— 509 Congress Avenue	LO 2-1446
PATERSON 1, N. J.— 99 Main Street	MU 4-4619
PASSAIC, N. J.— 176 Market Street	GR 2-6387
PITTSBURGH 3, PA.— 1015 E. Carson St.	HU 1-2750
SAN FRANCISCO, Calif.— 2076 Sutter Street	FI 6-1571
PHILADELPHIA 23, Pa.— 525 W. Girard Avenue	PO 5-5892
WATERBURY, Conn.— 6 John Street	PL 6-6766
WORCESTER, Mass.— 174 Millbury Street	SW 8-2868
VINELAND, N. J.— W. Landis Ave., Greek Orthodox Club Bldg.	

SLA Švietimo Komisijos nariui

ANTANUI KALVAIČIUI,

jo mylimam broliui

JONUI KALVAIČIUI

mirus, gilią užuojautą reiškia

SLA PILDOMOJI TARYBA

Netikėtai mirus teisininkui

JONUI KALVAIČIUI,

skaudžioje nelaimėje giliai užjaučia jo brolį

ANTANĄ KALVAITĮ,

SLA Švietimo Komisijos narį

TĖVYNĖS REDAKTORIUS